

בתי המשפט

אמ"צ 14-10-24637

28.10.2015

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת תמר סנונית פורר

בעניין הקטין:

יליד 3.2.2014

1
2

המבקש:

היועמ"ש לממשלה – משרד הרווחה והשירותים החברתיים,
ע"י ב"כ עו"ד רונית וינגרטן

- נגד -

המשיבים:

האם:

1. פלונית

ע"י ב"כ עו"ד זהבה סנדרס מטעם הלשכה לסיוע משפטי

האב:

2. פלוני

ע"י ב"כ עו"ד ורדה אפרת מטעם הלשכה לסיוע משפטי

הדודה:

3. אלמונית

ע"י ב"כ עו"ד ליאת ווינקלר ועו"ד ליטל קוזקוב מטעם
הלשכה לסיוע משפטי

פסק דין

1. עניינו של תיק זה הוא בהכרעה דו-שלבית: ראשית, יש להכריע בבקשה להכרזת הקטין בר אימוץ כלפי הוריו. לאחר מכן, במידה שהתשובה לכך תהא חיובית, יש להכריע האם טובתו של הקטין בהליכי אימוץ על ידי דודתו.

3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

בתי המשפט

אמ"צ 24637-10-14

28.10.2015

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת תמר סנונית פורר

א. רקע עובדתי

2. הקטין (להלן: "הקטין") ת.ז. נולד ביום 3.2.14 לאמו, המשיבה 1 (להלן: "האם" וגם "האם הביולוגית"), ולאביו, המשיב 2 (להלן: "האב"). הקטין נולד מחוץ למסגרת נישואין.

3. ביום 3.2.14 הוצא צו חירום על ידי עו"ס לחוק נוער בעניין הקטין. הצו אסר הוצאת הקטין מבית החולים בו נולד ונקבע כי ביקורי הורי הקטין, יהיו בפיקוח בלבד.

4. ביום 9.2.14 אישר בית משפט לנוער בתל אביב את צו החירום כאמור.

האם הביולוגית

5. נסיבות חייה של האם היו ועודן קשות – האם בת כ-19 שנים ומוכרת לרשויות הרווחה מזה שנים. בעבר הוכרזה כ"קטינה נזקקת" על פי חוק הנוער. אמה הייתה מכורה לסמים ולאכזהול, ובהיותה בת כ-8 שנים, הוצאה ממשמורתה ושהתה בפנימיות ובמשפחות אומנה.

6. לאורך השנים התמודדה האם עם הפרעת אכילה, התנהגות מינית בלתי מובחנת, בעיות נפשיות והתנהגות אלימה וקשה. בשל מצבה הושמה במסגרות טיפול שונות, אולם לא הצליחה להשתלב באף אחת מהן לאורך השנים. לאם עבר פלילי והוגשו נגדה כתבי אישום בגין עבירות שונות.

7. האם התמכרה לסמים ולאכזהול, הרבתה לברוח מהמעון הנעול בו הושמה בצו בית משפט לנוער והרתה עם הקטין בהיותה קטינה בעצמה. בהיותה בהריון מתקדם, נמצאה משוטטת ברחובות בערפול חושים על רקע הרעלת אלכוהול.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32

בתי המשפט

אמ"צ 24637-10-14

28.10.2015

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת תמר סנונית פורר

8. האם הביעה אמביוולנטיות באשר לעתיד הקטין (בהיותו עובר וטרם לידתו). תחילה, הביעה הסכמה להפסקת הריון (בהמלצת פסיכיאטר), אולם חזרה בה מהסכמתה. בהמשך, הביעה רצונה שהקטין יימסר לאימוץ עם לידתו, אולם חזרה בה מהחלטה זו והביעה נכונות לגדלו. לאחר לידת הקטין, נעשו ניסיונות לשלבה במסגרת "גגון" לחסרי בית, אך הם לא צלחו.

האב הביולוגי

9. נסיבות חייו של האב גם הן מורכבות – האב, בן כ-27 שנים, נולד ב-1988 ועלה לישראל כשהיה בן כ-11. הוריו גרושים והוא נותר לגור עם אביו עד שעלה לישראל, על מנת לחיות עם אמו שנישאה מחדש. האב לא הצליח להשתלב ושוטט ללא כל מסגרת. בעבר היה מכור לאלכוהול. האב בעל רישום פלילי בגין עבירות שונות, ביניהן, תקיפת אם הקטין בגינה נעצר.

10. האב אינו רשום במרשם האוכלוסין כאביו של הקטין, אולם מכיר באבהותו ואף קיים עמו קשר בעבר.

11. בדיונים שהתקיימו בבית המשפט לנוער נכחה סבתו של הקטין, אמו של אב הקטין (להלן: "הסבתא"), שהביעה נכונות לקבל עליה אחריות ולגדלו בעצמה. לאור עמדתה, הקטין הועבר למשמורת הסבתא ובן זוגה המתגוררים ב-1988, והורי הקטין, גם הם עברו להתגורר באותו בית. לאחר כחודש ימים, סידור זה נקטע, בעטיו של אירוע אלימות נטען מצד הורי הקטין. הקטין הוצא ממשמורת הסבתא ובן זוגה והועבר למעון התינוקות של השירות למען הילד.

ב. ההליכים המשפטיים

12. ביום 19.10.14 הוגשה על ידי ב"כ היועמ"ש בקשה להכרזת הקטין בר אימוץ. הבקשה הוגשה כלפי הורי הקטין בהתאם לסעיף 13(א)(7) לחוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק האימוץ" וגם "חוק אימוץ ילדים").

בתי המשפט

אמ"צ 24637-10-14

28.10.2015

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת תמר סנונית פורר

13. ביום 27.10.14 התקיים דיון ראשון דחוף לדיון זה התייצבו גם ב"כ המשיבה 3 (להלן: "הדודה"), הסבים והדודה. כבר בדיון זה צוין על ידי המשפחה המורחבת כי הם מבקשים כי תיבדק החלופה של גידול הקטין על ידם.
14. בתום הדיון, הוריתי על קביעת דיון המשך קרוב שיאפשר לב"כ המשיבים להיערך לדיון בנושא 12(ג) והוריתי על בדיקת רקמות בין האב לקטין, מאחר שהוא לא נרשם כאביו. כמו כן, הוריתי כי לא יהיה שינוי במתכונת הביקורים עם הקטין.
15. ביום 2.11.14 התקיים דיון ארוך ומפורט בפניי, במסגרתו נשמעו טענות הצדדים בהרחבה רבה בכל הנוגע לבקשה לפי סעיף 12(ג) לחוק ולגבי מעמדם של בני המשפחה המורחבת בהליך. לדיון זה התייצבו הסבים והדודה.
16. יודגש, כי לדיון ביום 2.11.14 לא הופיעו ההורים. יצוין עוד, כי הדיון היה דיון ארוך שנמשך קרוב לשעה וחצי. את שני ההורים לא ניתן היה להשיג גם טלפונית. אין מחלוקת גם כי ההורים ידעו על מועד הדיון וכי הוא נקבע בנוכחות שניהם בדיון הקודם אליו התייצבו.
17. ביום 4.11.14 ניתנה ההחלטה הדוחה את הבקשה לפי סעיף 12(ג) ומקבלת את בקשת הסבתא לצירופה להליך. במסגרת החלטה זו, הוריתי גם על בדיקתם של ההורים על ידי מומחה וגם על בדיקת הסבים.
18. בכל הנוגע להסדרי הראיה עם הקטין, הוריתי במסגרת ההחלטה מיום 4.11.14 כי אין מקום לחידוש הקשר בין האם לקטין לאחר שהאם ניתקה בפועל את הקשר עם הקטין ולא התייצבה לדיונים. בכל הנוגע לביקורים של האב, הוריתי כי הם יימשכו במרכז הקשר ועל האב להמשיך לקיימם. בכל הנוגע להסדרי הראיה עם הסבים צוין כי:
"הגורם היחידי שהתמיד בביקורים תמיד והגיע באופן קבוע היו הסבים ובני המשפחה הקרובה המורחבת. אני מורה על המשך ביקורים אלה. אין אני נעתרת לבקשת הרווחה לצמצם הביקורים לפעם בחודש וביקורי הסבים יהיו (יחד עם ביקורי הבן) פעם בשבוע. גם אם האב יבחר

בתי המשפט

אמ"צ 24637-10-14

28.10.2015

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

כב' השופטת תמר סנונית פורר

בפני

להפסיק הביקורים שלו אצל הקטין וגם אם לא יגיע אליהם בזמן, אני

מורה על המשך ביקורי הסבים פעם בשבוע במרכז קשר."

19. ביום 25.11.14 הוגשה חוות דעת הקובעת את אבהות המשיב כלפי הקטין. ביום 2.12.14 ניתן פסק דין הקובע כי המשיב הינו אביו של הקטין.

20. ביום 3.12.14 ניתן פסק הדין בבר"ע שהוגשה על ידי המבקש, לעניין העברת הקטין, בהתאם לסעיף 12(ג) ובעניין המשפחה המורחבת. פסק הדין קבע כי הסבים לא יצורפו להליך, אך בדיקתם תימשך על ידי המומחה. כמו כן, נדחתה הבר"ע בכל הנוגע לדחיית הבקשה על פי סעיף 12(ג) גם לצורך המשך בדיקת הסבים. עיקרי הכרעה זו יובאו בהמשך.

21. בין 25.1.15 התקיים דיון אליו התייצבו ב"כ היועמ"ש רווחה, עו"ס לחוק אימוץ, ב"כ ההורים, ב"כ הדודה והדודה. האם לא התייצבה לדיון. האב התייצב לחלקו של הדיון מאחר שאיחר. באותו דיון התברר שינוי הנסיבות ומחלתה הקשה של הסבתא. בדיון זה שב המבקש על דרישתו להעברת הקטין למשפחה בהתאם לסעיף 12(ג) לחוק וכן טענו הצדדים לגבי אופן הבדיקות אצל המומחה שמונה.

22. ביום 26.1.15 ניתנה החלטה לעניין המשך ההליכים. במסגרת החלטה זו דחיתי את הבקשה הנוספת להעברת הקטין למשפחת אומנה עם כוונת אימוץ, גם בשל דחיית הבר"ע שהוגשה ונדחתה על ידי בית המשפט המחוזי. ניתנו הוראות עדכניות למומחה לבחינת בני המשפחה המורחבת לאור מחלתה של הסבתא. כמו כן, התרעתי בפני מצב של אי קיומם של הסדרי הראיה, על אף מצבה הרפואי של הסבתא וכי עם כל ההבנה לכך, יש להתמיד בהסדרי הראיה, אחרת הם ישונו.

23. במסגרת החלטה מיום 26.1.15 צוין על ידי מפורשות כי: "יש לאפשר מיצוי ההליך לטובתו של הקטין טרם קביעת מסמרות בפועל שעלולות לגרום לתוצאה מסוימת רק בשל חלוף הזמן."

בתי המשפט

אמ"צ 24637-10-14

28.10.2015

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת תמר סנונית פורר

24. ביום 2.2.15 הוגשה חוות הדעת של מכון שלם (להלן: "המומחה" ו/או "מכון שלם") בכל הנוגע למסוגלותו ההורית של האב. האם לא התייצבה לבחינת המומחה ועל כן לא הוגשה חוות דעת בעניינה.
25. ביום 18.2.15 קבעתי כי חוות דעתו של המומחה תועבר לבני המשפחה המורחבת ולב"כ בנימוקי ההחלטה שם.
26. ביום 22.2.15 ניתנה חוות הדעת המסכמת של מכון שלם שעניינה מסוגלותו ההורית של האב ובחינת המשפחה המורחבת, בקשת הדודה ומצבו של הקטין (להלן: "חוות הדעת").
27. בחודש 3/2015 נפטרה אמו של אב הקטין, סבתו של הקטין. הדודה, המשיכה להגיע לביקורים שנקבעו למשפחה עם הקטין, והיא נכנסה לנעליה של הסבתא עם הדרדרות המצב הרפואי של הסבתא ועתרה לאימוצו של הקטין על ידה.
28. ביום 19.4.15 התקיים דיון הוכחות בתיק. לדיון התייצבה האם למספר דקות ולאחר דברים קצרים לבית המשפט יצאה מהאולם. בדיון זה, לאחר שמיעת טיעונים, אפשרתי לב"כ הדודה לחקור את המומחה וכן אפשרתי לדודה ולאביה להימצא באולם.
29. ביום 26.4.15 התקיים דיון הוכחות נוסף. במסגרת זו, שבתי ודחיתי בקשה לעיון חוזר של ב"כ היועמ"ש לשלילת מעמדה של הדודה וב"כ. בימים 28.4.15, 17.5.15 התקיימו דיוני הוכחות נוספים, בסופם ניתן צו לסיכומים.
30. ביום 1.7.15 הוגשו סיכומי המבקש, ב"כ היועמ"ש, ביום 11.8.15 הוגשו סיכומי ב"כ האב, ביום 6.9.15 הוגשו סיכומי ב"כ האם, ביום 16.9.15 הוגשו סיכומי ב"כ הדודה. לאחר הגשת מלוא הסיכומים לבית המשפט ניתן כעת פסק הדין.

בתי המשפט

אמ"צ 24637-10-14

28.10.2015

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת תמר סנונית פורר

ג. טענות הצדדים

טענות ב"כ היועמ"ש

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6 31. ב"כ היועמ"ש טוענת כי התקיימו במשיבים כל תנאי סעיף 13(א)(7) לחוק אימוץ ילדים וכי
- 7 ההורים נעדרים מסוגלות הורית לגדל את הקטין. בנסיבות הללו, עותרת ב"כ היועמ"ש
- 8 להכרזת הקטין בר-אימוץ כלפי שני הוריו הביולוגיים.
- 9
- 10 32. ב"כ היועמ"ש טוענת כי כלל הגורמים המטפלים, לרבות המומחה שמונה מטעם בית
- 11 המשפט, שותפים להמלצה כי טובת הקטין באימוצו. עם זאת, נטען כי ההצעה לאימוץ
- 12 הקטין בידי דודתו אינה עולה בקנה אחד עם טובתו, אשר מחייבת מציאת פתרון קבע עבורו
- 13 באופן מיידי.
- 14
- 15 33. ב"כ היועמ"ש טוענת כי בהתאם להוראות סעיף 1(א) וסעיף 6 לחוק אימוץ ילדים, בית
- 16 המשפט מוסמך ליתן צו אימוץ רק לבקשת מאמץ, לאחר שנתמלא התנאי לפיו המאומץ
- 17 היה סמוך על שולחנו לפחות 6 חודשים טרם מתן הצו ולאחר קבלת תסקיר סעד. בענייננו,
- 18 לא התמלא ולו תנאי אחד. על כן, אין בית המשפט מוסמך לקבוע אימוץ הקטין על ידי
- 19 דודתו.
- 20
- 21 34. ב"כ היועמ"ש טוענת כי עמדות הדודה והמלצות חוות הדעת משמען השהיית חייו של
- 22 הקטין למשך זמן בלתי מוגבל וללא כל ודאות בכל הנוגע להמשך חייו. נטען, כי חוות הדעת
- 23 שהוגשה אינה מבוססת על ידע מקצועי כי אם על משאלת לב בלבד, אינה מפרטת את אשר
- 24 הוביל למסקנותיה ונפלו בה פגמים מהותיים. לכן, נטען כי יש ליתן להמלצות חוות הדעת
- 25 משקל מינימלי. כלל טענות ב"כ היועמ"ש המלאות לגבי חוות דעת המומחה יובאו בהמשך.
- 26
- 27 35. ב"כ היועמ"ש טוענת כי, על אף טענות המומחה וכן טענות הדודה לגבי חשיבות קשר הדם
- 28 בינה ובין הקטין ובקשתה כי ההליך יוכרע על פי עיקרון זה, במקרה דנן אין מדובר בהורה
- 29 ביולוגי אלא בדודה. נטען, כי קשר הדם יכול להישמר גם ללא אימוץ הקטין על ידי הדודה,
- 30 אלא בדרכים אחרות, כמו המשך ביקורי הדודה אצל הקטין, לאחר אימוצו על ידי משפחה
- 31 זרה.

בתי המשפט

אמ"צ 24637-10-14

28.10.2015

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת תמר סנונית פורר

1
2 36. ב"כ היועמ"ש טוענת כי ההצעה בדבר אימוץ הקטין על ידי דודתו הייתה צריכה להיבחן
3 במסגרת תכניתו של האב ובשלב בחינת טובת הקטין. ניהול ההליך בדרך זו, הוביל לתוצאה
4 לפיה ההליך נוהל מול הדודה בלבד, תוך התעלמות מדעתם של ההורים ומתן מעמד על
5 לדודתו של הקטין.

6
7 37. ב"כ היועמ"ש טוענת כי יש להכריז על הקטין כבר אימוץ כלפי הוריו, שניהם, ולהורות על
8 אימוץ סגור לפיו לא יישמר קשר בין הקטין להוריו. בכל הנוגע לקשר בין הקטין לדודתו,
9 נטען כי נוכח העובדה שמתקיים קשר שבועי ביניהם, ב"כ היועמ"ש מבקשת לשקול עמדתה
10 לאפשרות של אימוץ פתוח מול הדודה בלבד במסגרת צו האימוץ, וזאת בהתאם לרציפות
11 הקשר עד מתן הצו וכן בהתאם לשיתוף הפעולה של הדודה עם רשויות הרווחה.

12 38. ב"כ היועמ"ש עותרת לדחיית המלצות חוות הדעת ולדחיית בקשת הדודה לאימוצו של
13 הקטין.
14

טענות המשיבה 1 – האם הביולוגית

15
16
17 39. האם מסכימה להכרזת הקטין כבר אימוץ כלפיה.
18
19

20
21 40. רצונה של האם הוא באימוץ הקטין על ידי משפחה חיצונית והיא מתנגדת לאימוץ הקטין
22 בידי משפחת האב, זאת לטענתה, מתוך ראייתה את טובת הקטין.
23

24 41. האם טוענת כי מתנגדת לאימוץ הקטין על ידי משפחת האב לאור היכרותה עם מערכת
25 היחסים המורכבת במשפחה. כמו כן, האם טוענת כי חוששת מאימוץ הקטין על ידי דודתו,
26 מאחר שהדודה הינה בחורה צעירה ללא ניסיון בהורות, כן על פי חוות הדעת טרם בשלה
27 האפשרות לגידול הקטין על ידה ויכול שייקח זמן עד היום בו תהא הדודה מוכנה לכך. גם
28 מטעם זה, טוענת האם, כי יש להעביר הקטין לאימוץ משפחת האומנה בה שוהה כיום ואין
29 להמתין זמן רב שעלול לפגוע בקטין.
30

בתי המשפט

אמ"צ 24637-10-14

28.10.2015

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת תמר סנונית פורר

- 1 האם טוענת כי אין לקבל את חוות הדעת של המומחה מטעם בית המשפט. 42
- 2
- 3 האם טוענת כי יש ליתן עדיפות להשאת הקטין במשפחת האומנה בה נמצא כיום, מאחר 43
- 4 שמדובר במשפחה ניטראלית.
- 5
- 6

טענות המשיב 2 – האב הביולוגי

- 7
- 8
- 9 האב מסכים להכרזת הקטין כבר אימוץ כלפיו, אך מסייג זאת בתנאי שהקטין יועבר לידי 44
- 10 דודתו, היא אחות האב. לחילופין, מבקש האב לקבוע כי הקטין יישאר במשפחת אומנה,
- 11 תוך קביעת הסדרי ראייה לו ולדודתו של הקטין.
- 12
- 13 האב טוען כי יש לאמץ את המלצות חוות דעת המומחה ולהורות על אימוץ הקטין על ידי 45
- 14 דודתו. כך טוען האב כי יוכל לשמור על קשר עם הקטין, בפקוח ובהדרכת רשויות הרווחה.
- 15
- 16 האב טוען כי דודתו של הקטין מהווה דמות משמעותית עבורו, והעברתו של הקטין לידיה 46
- 17 עדיפה על העברתו למשפחה זרה. האב טוען כי גם הפסיקה תומכת בגישה זו, הנותנת
- 18 עדיפות למשפחתו הביולוגית של הקטין המאומץ.
- 19
- 20 האב טוען כי ב"כ היועמ"ש בסיכומיה, כלל לא התייחסה להחלטת בית המשפט המחוזי 47
- 21 בבר"ע על בקשתה להעביר הקטין למשפחה עם אופק אימוץ.
- 22
- 23

טענות המשיבה 3 – דודתו של הקטין

- 24
- 25
- 26 הדודה טוענת, כי לאור הסכמת שני הורי הקטין בפועל להכרזת הקטין בר אימוץ כלפיהם 48
- 27 ולאור עיקרון טובת הקטין, יש לאמץ את חוות דעת המומחה ולקבוע כי הקטין יאומץ על
- 28 ידה.
- 29

בתי המשפט

אמ"צ 24637-10-14

28.10.2015

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת תמר סנונית פורר

49. הדודה טוענת כי המומחה שמונה על ידי בית המשפט ערך חוות הדעת ופעל במקצועיות רבה בעשותו כן. המומחה גיבש המלצות חוות הדעת לאחר עבודה מעמיקה, סקירה ממצה ופגישה עם הדודה. האופן בו נערכה חוות הדעת, וכן נימוקי המומחה, הן בחוות הדעת והן בבית המשפט, מעידות על אמינותה של חוות הדעת ושל עורכיה. על כן, יש לאמצה.
50. הדודה טוענת כי האם אינה מגיעה לבקר הקטין, לא נכחה בדיונים שהתקיימו הן בבית המשפט לנוער והן בבית המשפט לענייני משפחה. לכן, נטען כי התנגדותה של האם לגידול הקטין על ידי המשפחה המורחבת אינה נובעת מראייתה את טובת הקטין ויש ליתן בהתאם לכך משקל לרצונה.
51. הדודה טוענת כי עמדת ב"כ היועמ"ש, לפיה אין למשפחתו המורחבת של הקטין כל אפשרות לקחת חלק בהליך המשפטי, פוגעת בטובתו של הקטין.
52. הדודה טוענת כי יש ליתן מעמד בכורה לקשר דם בינה לבין הקטין וכי פסיקת בתי המשפט תומכת בכך.
53. הדודה עותרת למתן צו אימוץ ומתן הוראות להעברת הקטין לרשותה.
- T. דיון והכרעה
1. הבקשה להכרזת הקטין בר אימוץ כלפי הוריו
54. סעיף 13(א)(7) לחוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981, קובע כי בית המשפט יכריז על ילד כבר אימוץ אם הוכח כי:
- "ההורה אינו מסוגל לדאוג לילדו כראוי בשל התנהגותו או מצבו, ואין סיכוי שהתנהגותו או מצבו ישתנו בעתיד הנראה לעין על אף עזרה טיפולית וכלכלית סבירה כמקובל ברשויות הסעד לשיקומו".